

Hibrit Yaklaşım

2022 YASED Uluslararası Yatırımcı Ödülleri, (1) kanıtlanabilir, sayısallaştırılabilir resmi beyanlarla teyit edilebilir, objektif bir sıralama elde edilmesine izin veren kantitatif ve (2) tek tip bir şekilde sayısallaştırılamayabilen konulardaki kalitatif bilgilerin birlikte değerlendirildiği hibrid bir değerlendirme metodolojisine sahip bir ödöl programıdır.

Başvuru sahibi firmanın başvuru esnasındaki beyanları temel alınarak ön değerlendirme gerçekleştirilir. Ön değerlendirme aşamasını takiben kısa listeye alınması durumunda, başvurunun nihai aşamada değerlendirmesinin tamamlanabilmesi için "teyit/doğrulama aşaması" yer almaktadır. Bu aşamada, başvuru esnasında paylaştırmış olunan bilgilerin doğrulanabilmesi adına, kantitatif değerlendirmelere temel teşkil eden bilgilerin teyidi için Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Sistemi (E-TUYS) veya benzeri resmi beyanların kopyalarının gizlilik kurallarına riayet edilmek üzere paylaşılması beklenmektedir.

Kalitatif değerlendirmeler, firmaların başvuru esnasında sınırlı sayıda karakterle doldurabilecekleri ucu açık sorulara verdikleri cevapların jüri tarafından değerlendirilmesiyle gerçekleştirilmektedir. Kalitatif değerlendirmelerde bulunan jüri, uluslararası yatırım ve genel olarak ekonomi politikaları alanında yetkin tarafsız yerel ve uluslararası kurumların temsilcilerinden oluşmaktadır. Ucu açık sorularda firma isimleri cevap metinlerinde "Firma X" şeklinde düzenlenecek olup firmalar sadece sınırlı karakterde ilgili soru doğrultusundaki yanıtları çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Başvuru skorlarının hesaplanması

Kantitatif değerlendirmeye konu olan her bir değerlendirme kriterinde, firmaların sayısal cevapları, 0 ile 1 arasında standardize edilir.

Kalitatif değerlendirmeye konu olan değerlendirme sorularına gelen cevaplar, firmaların isim bilgileri olmaksızın jüri ile paylaşılır. Bir soruya gelen cevabın diğer sorudaki performansı etkilememesi için her cevap rastgele atanan tekil numaralar ile jüri ile paylaşılır. Her bir jüri, 0-10 arasında değer alacak şekilde firmaların cevaplarını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile ilgili her bir soru için firmaların skorları hesaplanır. Her bir kriter için cevaplar 0 ile 1 arasında standardize edilir.

Ödöl kategorisi kapsamında yer alan kantitatif veya kalitatif tekil gösterge skorlarının toplanmasıyla kategori skorları hesaplanır. Firmalar her bir kategoride ilgili kategorideki toplam skorlarına göre sıralanıp tematik ödüllerde ilk 3'e giren firmalar ödüllendirilir. "Yılın Yatırımı" kategorisinde ise 2 firma ödüllendirilir.

Ödül kategorisi	Değerlendirme kriteri	Detaylı açıklama
Dijital ve Teknolojik Dönüşüm Öncüsü Yatırımlar	Seçili BİT alanlarında yeni/ek yatırım alan	Yatırımcı bilgilerine göre 2021 yılı bildirimlerinde ana faaliyet konusu (Nace Rev.2) itibarıyla BİT sektöründeki firmalar filtrelenir. BİT sektör tanımlaması için OECD BİT sınıflaması temel alınmaktadır. Bknz. Seçili BİT sektörleri. Firmanın 2020 ve 2021 yıl sonu itibarıyla sahip olduğu uluslararası sermaye büyüklüğündeki artış miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Ar-Ge, Tasarım merkezlerinde ve/veya Teknoloji Bölgelerinde istihdam sağlayan	Firmanın 2021 yıl sonu itibarıyla Ar-Ge, Tasarım merkezlerinde ve/veya Teknoloji Bölgelerindeki istihdamının toplamı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Dijital teknolojilerin gelişimine veya yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyette bulunan	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
Küresel Tedarik Zincirlerine Entegrasyonu Artıran Yatırımlar	Seçili imalat sektörlerinde yeni/ek yatırım alan	Yatırımcı bilgilerine göre 2021 yılı bildirimlerinde ana faaliyet konusu (Nace Rev.2) itibarıyla orta-yüksek ve yüksek teknolojlili faaliyet kolları filtrelenir. Teknoloji tanımlaması için 3 basamakta Eurostat'ın sınıflaması temel alınmaktadır. Bknz. Seçili imalat sektörleri. Firmanın 2020 ve 2021 yıl sonu itibarıyla sahip olduğu istihdam büyüklüğündeki artış miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Seçili hizmet sektörlerinde istihdamını artıran	Yatırımcı bilgilerine göre 2021 yılı bildirimlerinde ana faaliyet konusu (Nace Rev.2) itibarıyla yüksek teknoloji bilgi yoğun hizmetler, bilgi yoğun pazar hizmetleri, bilgi yoğun finanslar hizmetlere ilişkin faaliyet kolları filtrelenir. Eurostat'ın sınıflaması temel alınmaktadır. Bknz. Seçili hizmet sektörleri. Firmanın 2020 ve 2021 yıl sonu itibarıyla sahip olduğu istihdamdaki artış miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Sektöründen bağımsız yüksek ihracat gerçekleştiren	Firmanın 2021 yılı içerisinde gerçekleştirdiği ihracat miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Türkiye'nin "üretim ve dağıtım üssü" olma rolünü güçlendiren üretim ve hizmet projeleri uygulayan	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.

Ödül kategorisi	Değerlendirme kriteri	Detaylı açıklama
Sürdürülebilir Kalkınma Dostu Yatırımlar	Sektöründen bağımsız yüksek istihdam sağlayan	Firmanın 2021 yılı sonundaki toplam istihdam hacmi, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Kalkınmada öncelikli bölgelerde istihdam sağlayan	2021 yılı sonunda yatırımın bulunduğu illere göre kalkınmada öncelikli bölgelerde istihdamı olan firmalar filtrelenir. Bknz. Kalkınmada öncelikli bölgeler. Firmanın 2021 yılı sonunda kalkınmada öncelikli bölgelerdeki toplam istihdam hacmi, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Kritik sektörlerde yeni/ek yatırım yapan	Yatırımcı bilgilerine göre 2021 yılı bildirimlerinde ana faaliyet konusu (Nace Rev.2) itibarıyla orta-yüksek veya yüksek teknoloji faaliyet kolları filtrelenir. Teknoloji sınıflamasında Eurostat'ın sınıflaması temel alınmaktadır. Teknoloji sınıflamasında orta-yüksek ve yüksek teknoloji grubunda yer almayan ancak UDY Strateji Belgesinde ek olarak yer alan sektörler de ayrıca filtrelenir. Bknz. Kritik sektörler. Firmanın 2020 ve 2021 yıl sonu itibarıyla sahip olduğu uluslararası sermaye büyüklüğündeki artış miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Daha yeşil bir üretim yapısına geçen	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	Etki yatırımı olarak değerlendirilebilecek ek/yeni yatırım yapan	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
Startup Dostu Yatırımlar	Startup ekosistemine katkı sunan iş birlikleri gerçekleştiren	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.

Ödöl kategorisi	Değerlendirme kriteri	Detaylı açıklama
Yılın Yatırımı	En çok finansal yatırım çeken/alan	Firmanın 2020 ve 2021 yıl sonu itibarıyla sahip olduğu uluslararası sermaye büyüklüğündeki artış miktarı, 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
	En stratejik yatırımı çeken/alan	Jüri değerlendirmesi: Her bir jüri, 0-10 arasında firmanın cevabını değerlendirir. Jürilerin değerlendirmelerinin basit ortalaması ile firmanın skoru hesaplanır. Ortalama skor 0 ile 1 değerleri arasında olacak şekilde standardize edilir.
Yılın Yatırımcı Dostu Kamu Uygulaması	Başvuru sahibi uluslararası yatırımcıların kamu uygulamalarını yatırımcı dostu olma durumlarına göre sıralandırmaları ile başarılı kamu uygulamaları listelenir.	

Alt Kırılım	NACE Rev.2 Kod	NACE Rev.2 Tanım
BİT İmalat	26.1	Elektronik bileşenlerin ve devre kartlarının imalatı
	26.2	Bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri imalatı
	26.3	İletişim ekipmanlarının imalatı
	26.4	Tüketici elektroniği ürünlerinin imalatı
	26.8	Manyetik ve optik kaset, bant, CD, vb. ortamların imalatı
BİT Hizmet	46.5	Bilgi ve iletişim teknolojisi ekipmanlarının toptan ticareti
	58.2	Yazılım programlarının yayımlanması
	61	Telekomünikasyon
	62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler
	63.1	Veri işleme, barındırma ve ilgili faaliyetler; web portalları
	95.1	Bilgisayarların ve iletişim araç ve gereçlerinin onarımı

Kaynak: OECD (2011), YASED görselleştirmeleri ¹

Teknoloji Sınıflaması	NACE Rev.2 Kod	NACE Rev.2 Tanım
Yüksek teknoloji	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
	26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
	30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı
Orta-yüksek teknoloji	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
	25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
	27	Elektrikli teçhizat imalatı
	28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
	29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
	30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
	32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı

Kaynak: Eurostat, YASED görselleştirmeleri ²

² Eurostat, "High-Tech Classification of Manufacturing Industries," n.d.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:High-tech_classification_of_manufacturing_industries

Teknoloji Sınıflaması	NACE Rev.2 Kod	NACE Rev.2 Tanım
Yüksek teknoloji bilgi yoğun hizmetler	59	Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri
	60	Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri
	61	Telekomünikasyon
	62	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler
	63	Bilgi hizmet faaliyetleri
	72	Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri
Bilgi yoğun pazar hizmetleri	50	Su yolu taşımacılığı
	51	Hava yolu taşımacılığı
	69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri
	70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri
	71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri
	73	Reklamcılık ve piyasa araştırması
	74	Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler
	78	İstihdam faaliyetleri
	80	Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri
Bilgi yoğun finansal hizmet	64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)
	65	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)
	66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler

Kaynak: Eurostat, YASED görselleştirmeleri ³

³ Eurostat, "Glossary:Knowledge-Intensive Services (KIS)," n.d.
[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Knowledge-intensive_services_\(KIS\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Knowledge-intensive_services_(KIS))

Kalkınmada öncelikli bölgeler | T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı teşvik bölge sınıflaması

1. teşvik bölgesi (Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Muğla, Tekirdağ) hariç 72 il.

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YASED görselleştirmeleri ⁴

Kritik Sektörler | Eurostat teknoloji sınıflaması ve UDY stratejisi

Teknoloji Sınıflaması	NACE Rev.2 Kod	NACE Rev.2 Tanım
Yüksek teknoloji	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
	26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
	30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı
Orta-yüksek teknoloji	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
	25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
	27	Elektrikli teçhizat imalatı
	28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
	29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
	30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
	32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
Strateji Belgesi ekleri	35.1	Elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımı
	10	Gıda ürünlerinin imalatı
	11	İçeceklerin imalatı

Kaynak: Eurostat, YASED görselleştirmeleri ⁵

⁴ T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, "Teşvik Sistemi Notu," n.d.

<https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0203011615>

⁵ Eurostat, "High-Tech Classification of Manufacturing Industries"; T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, "Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2021-2023)," 2021

<https://www.invest.gov.tr/tr/library/publications/Lists/InvestPublications/Turkiye-Uluslararası-Dogrudan-Yatirim-Stratejisi-2021-2023.pdf>